

Տարեկան դիմումը 10 բուրք, կէս տարվանը 6 բուրք:
Ծվառում գրվում են Խմբագրատանը և պ. Ծառութեան,
խանութեամ
0 տարաքաղաքացիք դիմում են ուղղակի
Տիֆլուս. Ռեդակված՝ „Մանկէ“

ՄԱԿԱԿ

Խմբագրատունը բաց է առավելագույն 10-2 ժամ
(Բացի կիրակի և տօն օրերից),
այտարարութիւնները ընդունվում են ամ եւ եկառագ.
Յայտարարութիւնների համար վճարում են
իւրաքանչիւր բարեխ 2 կոպէկ.

“ՄԵՐԿ”

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵԲ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՐԱԳԻՐ

1878 թվական

1010
WIRTS 68

ԿՐԱՏԱՐԱԿՎԻ ԾՈՒՅՈ, բացի տու և տօներին հետեւալ օրերից:

Ղրագի զիքքը և պրօգրամման նոյն են մնալու։ Մենք կը ստանանք ԱԵՓԸԿԵՆ ՀԵԽԵԳԻՒՅԵՐ։ ՄՇԱԿԻ տարեկան գինը 10 բուբը է, կես տարվանը 6 բուբ։ Գրվել կարելի է ԽՄԲԱԳԲԱ-ՏԱՆ մէջ և պ. ԾԱՏՈՒՐԵԱՆՑԻ խանութում։

СІВУДЕН СІМІСІНІІЛ կը ծախվին 5 կօպէկով Հատր:
Օտար քաղաքներից պէտք է դիմել Հետևեալ Հասցեով՝ ТИФ-
ЛІССЬ Редакція «Мшакъ».

Խմբագիր—Հրատարակող ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ-

ԴՐ 000.188 ցկանու Եպիսկոպոսին
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

թիւններին և թէ իրան Թիւլ-
քիային՝ աղքէանների, բողոքների,
յիշատակաղիրների ներկայացնելը,
վերջապէս բոլոր մեծ պետութիւն-
ների կարինէտներին իրանց պատ-
գամաւորներին ուղարկելը:

ԵՐԿՈՒ ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ

Ե՞նչ էին հայերը և ինչ էր
Նրանց դրոթիւնը Ծափայում
Երկու տարի առաջ:

Երբ որ առաջին անգամ Հերց-
ցեզօվինան և Բասիխան ապստամբ-
վեցան թիւրքաց Ճնշող լուծի դէմ,
երբ յարուցվեցաւ Բալկանեան

թերակղզու տլավեանների թիւր-
քաց լուծից ազատման խնդիրը, —
հայերի վրա ոչ թէ միայն խօսք
չը կար քաղաքական աշխարհում,
բայց և Եւրօպայի մեծ մասը գուցէ
ոչինչ տեղեկութիւն չունէր հայերի
գոյութեան մասին, չէր էլ իմա-
նում արդեօք ինչ ազգ են հայերը
և ինչ դրութեան մէջ են նրանք
Թիւրքիայում:

Երկու տարի անցաւ։ Ծառ-
րիտ է Թիւրքիայի Հայերը չապա-
տամբվեցան թիւրքիահպատակ այլ
քրիստոնեայ ցեղերի պէս, բայց
նորա այնու ամենայնիւ իմացան
ուրիշ Ճանապարհներով լսելի ա-
նել քաղաքական աշխարհին իրանց
ձայնը ազգի մեծամասնութեան
թշուառ դրութեան մասին, բողոք
բարձրացնել իրանց կորած քա-
ղաքական իրաւունքների մասին։

Միւսը չ, զարով փոխալ ազգա-
յին, ցեղական յատկութիւնները
Խչպէս առաջին անգամ՝ ուստա-
տէրութեանը Թիֆլիսի Հայեր
կողմից ներկայացրած աղքէսի մ-
մասնակցեցին իրանց ստորագրու-
թեամբ Հայ-լուսաւորչականներ
հետ միասին Թիֆլիսի կաթօ-
լիկ և բողոքական Հայերը, այնպէ-
ել այժմ Կ. Պոլսի Հայերի բոլո-
կուսակցութիւնները և զաւանու-

Ըստ ճանապարհը նախ տպա-
գրական խօսք էր, երկրորդ թէ
երրորդական գրեթէ, բոլոր տէրու-

Այդ բոլորովին նոր, հայոց
պատմութեան մէջ չեղած երե-
ւոյթը ժամանակի նշան է և միակ
ճանապարհ է թիւքիահպատակ
հայերի համար հասնել ցանկա-
ցած քաղաքական իրաւունքների
ձեռք բերելուն, հասնել ինքնա-
վարութեանը, հասնել ազգի ո-
պագայ բարօրութեանը և բաղդա-
ւոր ապագային:

Հայց այդ բոլոր ցանկացած
սպատակներին համնելու համար
թիւրքիահպատակ հայերը չը պէտք
է բաւականանան դորանով ինչ
որ մինչև այժմ արել են: Կոքա
պէտք է աշխատեն ոչ կրօնի, այլ մայ-
րենի լեզուի միջոցով, հայոց ազ-
գային, ցեղական կրթութեան մի-
ջոցով գարձնել զէպի հայութիւնը
իրանց ազգային տարրի այն ու-
ժեղ և բաղմաթիւ մասը, որ օտար
կրօնի ժանատիկութեան շնոր-
շով անջատվեց ազգային կեան-
քից, կուլ զնալով մահմետակա-
նութեան մէջ: Մենք խօսում ենք
մահմետական հայերի վրա
Կոքանցով պէտք է զբաղվի այժմ
թիւրքիացի հայը և գարձնէ նր-
անց ազգային լուսաւորութեան
վրա իր բոլոր ուշադրութիւնը

իլ ամբողջ ոյժը:
Հայաստանի մէջ բնակվող
մահմետականներին ճիշդ ազգա-
գրական և խիստ պատմական
քննութեանը ենթարկելով, Կ
համոզվենք որ նրանց մեծ մաս
ծագումով և ցեղով բռն հայե-
ն, միայն կրօնով մահմետական
ներ: Թիւրքաց հայերի գործ
պէտք է լինի ծնեցնել նրանց մէջ
մայրենի լեզուի միջոցով իրան
ազգային գաղափարի ինքնաճա-
նաչութիւնը:

Դորաւով Խարիբքայի Տայն
թէ իրանց ազգային գործին մե
օգուտ բերած կը լինեն, և թէ
վերջապէս մեծ ծառայութիւն ա
րած կը լինեն ընդհանուր մարդ
կութեանը, մոցնելով ազգայի
կրթութեան միջոցով իրանց հայ
րենիքի մահմետական ազգարնա
կութեան մեծ մասի մէջ ընդհա
նուր եւրօպական քաղաքակրթ-ա
թեան լոյսը:

ԱԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

ՍՐԲԱԶԱՆ ԽՈՐԵՆ ՆԱՐԵՔՑ

«Այժմ՝ շարունակեց եպիսկոպոսը, երբ
Թիւլքիայից խլեցին իր նահանգներից մեծ
մասը, և հետեւապէս նրա եկամուռը կը պա-
կասի, երբ պատերազմից թուլացած, նա
կաշխատէ գոնէ մասամբ վերադարձնել իր
կրած վասները, նա կը մեծացնէ հարկերի
քանակութիւնը Փոքր-Ասիայում և հայերը,
որոնք միջոց չեն ունենայ տուրքերը վճարե-
լու, սահպած կը լինեն գաղթել օտար եր-
կիրներ աշխատանքի համար և թողնել հայ-
ենիքը, տունը, ընտանիքը և անոնչակ գաշ-
տերը: Բացի այդ թիւլքերը վըէմինդիր կը
լինեն հայերից, որովհետեւ նրանք լաւ ըն-
դունեցին ռուս գօրքերին Փոքր-Ասիայում, իսկ
հայերը անզէն են:

«Ես հարցըի, շարունակումէ «Ծեվերի. ՅԵ-
ԹԻ.» ի աշխատակիցը, թէ ինչի հայերը լեր-
ժեցին զի՞նք առնել պատերազմի ժամանակ և
այդպիսով հեռացնել սպառնող վտանգը:
Նախկոպուր պատասխանեց:

—Մենք կը զինաւորվէինք թշնամու դէմ,
բայց մենք չէինք կարող քրիստոնեաների ազա-
տողներին թշնամի համարել, և թէպէտ հայե-
րը, ինչպէս երեւումէ պատերազմից յետոյ ա-
մենից քիչ օգուտ կունենան, բայց մենք մեր
արժանաւորութենից ստոր էինք համարում
արգելք գնել միւս քրիստոնեաների ազատու-
թեանը: Երբ մենք խնդիրիցինք, որ իրաւունք
տան զէնք կրել մեր խնդիրքը մերժեցին, իսկ
այս դժուար ժամանակը կառավարութիւնը
սովորում էր մեզ զինաւորվել և ոչինչով չըր
ապահովում, որ պատերազմը վերջանալուց
յետոյ մենք իրաւունք կունենայինք դէնք կրել
երբ նա հարկաւոր կը լինէր մեր անձնական
պաշտամնութեան համար: Մենք կը զինա-
ւորվէինք և կը մնայինք տանը ներքին կար-
գը պահպանելու համար, բայց մեզանից ու-
րիշ բան էին պահանջում, որի կատարելը
մեր խղճի դէմ էր: Բայցի սորանից ձեզ
այանի աէտք է ինի, թէ ի՞նչ պայմաննե-

Հայութ պէսք է լիս, Եւ ըստ գոյն բարձր է կամենում զինաւորել հայերին. Հաւասարութեան մասին խօսք անդամ չը կար: Հայր մտնելով զինուորական ծառայութիւն, որը ան էլ նա արժանաւոր լինէր, սերժանտի աստիճանից բարձր չէր կարող ստանալ: Եթէ ի նկատի առնէք մահմետականների գարեւոր ատելութիւնը գէպի քրիստոնէանները, կարող էք երևակայել թէ այս հանգամանքը ինչ հետևանքներ կունենար: Մահմետական օֆիցերը անդադար միջոց կը որոնէր հայ զինուորին անարգելու համար, և եթէ այս վերջինը փարձէր ընդդիմանալ, օՓիցերը, հիմնվելով զինուորական խիստ գիտակալինայի վրա կարող էր անպատճի ոչնչացնել հայ զինուորին: Քահանայի ներկայութիւնը զօրքի մէջ նոյնպէս անկարելի էր: Խակ եթէ կիրագործվել հպատակների հաւասարութեան սկզբունքը, եթէ մեզ կը տան այնպիսի ընդարձակ ինքնավարութիւն, ինչպէս տուել են Լիվանին և պէտք է մացնեն Բօսնիայում և Հերցեգովինայում, մենք չենք մերժի ընդհանուր զինուորագործիւնը:

ՆԱՄԱԿ ԵՐԵՒԱՆԻՑ

Ապագայի Գլուխյան Մարտի 20

Շատերը գանգատվում են մեր հասարակութեան մէջ արմատացած այն նախապաշարմունքի վրա, թէ նա զլիսաւորապէս արհամարհումէ այժմեան թժիչիներին, աւելի՛ համակրումէ տեղական ինչպէս անուանում են նրանց հեքիմներին։ Հասարակութեան տեղական հեքիմներին զիմելը՝ ունի իր զօրեղ և շատ նշանաւոր պայմանները, որոնց վրա մենք եթէ մի խոր հայեացք ենք դցում, նա այնքան յանդիմանութեան արժանի է մի մէջ։

Հաստիքութիւն ասելով մենք հասկանում
ենք մի քաղաքի բնակիչների ստորին և մի-
ջն դասակարգերու և ոչ թէ նրա մակերեսցիքի
վրա երևող մի քանի յայտնի աստիճանաւոր ան-
հատներ Բժիշկների դէպի աստիճանաւորները
և առհասարակ մի օպնի փառթամասած հա-

սահների հետ ունեցած յարաբերութեան մա-
ս, պէտք է խոստովանել որ նորա չափոց
ըստ խոնհեմ են վարդում քաղաքավարութեան
ունների հետ, այդ էլ ի հարկէ իր հաշիմն ունի-
իմ թող ներդի ինձ ասել, իմ մի քանի նկա-
զութեան համար, թէ ինչ աչքով է նայում մեր
դված, ուսում ստացած բժիշկը մեր համարա-
թեան վրա. Երեակայեցէք մի խեղճ մարդու
նը մերձ ի մահ տնկում է կարեկցաթեան ար-
մի մի տկար. Բժիշկ բժիշկ առաջարկում են

Են կողմից. ահա մինը շտապ, շտապ, գու-

յալ-շտաբի մի օֆիցիկը հասաւ ջրաբիզոն որ նշանակի Ռուսաստանի և Թիւրքիայի մէջ սահման պիծը, քաղաքում այնպիսի մի յուղմունք յս բուցվեցաւ, որ տեղական վարչութիւնը հազկարողացաւ ապահով կերպով հասցնել մեր գնուորական ազէնտին մինչև Երզրում։ Եթէ պատօնական մի անձն ննթարկվեցաւ այդ վիճակին, թնչ վիճակին կարող է սպասել հասարաւահանացու մի ռուս գալով մահմետականներ այդ մոլեուանդ երկիրը»

պարտատէրերի վստահութիւնը կը կորցնի
և իր Փինանսական վատ դրութիւնը աւելի
կը վատթարանայ: Եթէ նախագահը իր վե-
տօն (արգելում եմ) տայ այդ որոշումի
դէմ, այն ժամանակ հարկ կը լինի որ երես-
փոխանական ժողովի և սենատի երեք մա-
սից երկուսը այդ որոշումի համար ձայն տան
որ վաւերացվի:

Նիւ-Յօրկի «Shipping List» լրագիրը ֆինանսական ձախորդութիւնների համար գրած մի յօդուածում տալիս է հետևեալ տեղեկութիւնները։ «Այս և մտեան նահանգների մի քանի տեղեր քաղաքային մնանկութիւն է տեսնվում։ Մակուպինի վարչութիւնը, Իլինօսիսի նահանգում, իր պարտքը չի ճանաչի։ Կասի վարչութիւնը, Միսուրիի նահանգում, նոյնպէս իր պարտքերը չի ճանաչի։ Կալլովէյի վարչութիւնը, նոյն նահանգում, իր ունեցած պարտքերի համար հարիւրին յիշուն միայն ուզում է վճարել և կիվնալորժ բառաքը առաջարկում է իր պարտասութեցին որ իր պարտագիրը մասը մասն մնան։

պարտքի Կըրորդ մասը միայն վճարէ:
Նիւ-Եօրկի լրագիրներից մի քանիսը ասում
են թէ այս Փինանսական ձախորդութեան
պատճառներից մինը եղած է նաև մի քանի
վնասակար տէօրիաների ընդունվելը կառա-
վարութեան կողմից: Առեւտրական ձախոր-
դութիւնների պատճառով կառավարութեան
եկամուտն էլ օրից օր պակասում է: Ցուն-
վար ամսի համար բիւզմէտում հաւանական
հաշով նշանակված գումարից 881,000 դոլ-
լար պակաս է մնացել մնացաւան եկամուտ-
ներից և 1,171,000 դոլար անուզզակի տուր-
քերի: Հանրապետութեան գանձային քար-
տուղար պ. Եկրման գրիւ է Կանգրէսին թէ
անտրադակյուն է որ այս տարկայ ընթացքում
5 միլիոն դոլար կը պակասէ եկամուտներից.
Հետեւապէս հարկաւոր է կամ նշանակված
ծախքերը պակասեցնել կամ տուրքերը աւե-
րացնել:

Նիւ-Եօրկի լբագիսներից մին գրում է թէ

լրագրի առևտուրով աշխատղների գործերը
աւելի պակասած են քան թէ այլ առևտրական
Ճիւղերում աշխատղների գործերը: Նիւ-Նօր-
կում, ինչպէս և Միացեալ-Նահանգների այլ
տեղերում, լրագրական առևտուրը շատ տա-
րածված է և շատերը ապրում են նրանով:
«New-York Herald» մեծ լրագրություն քիչ
է ծախսում այժմ, հազիւ թէ 45,000 թերթ:
«Times»-ից տպվում է այժմ գրեթէ 25,000:
«Tribune»-ը այնչափ քիչ է ծախսում այժմ որ
լրագիր ծախսողներից շատերը չեն ուզում գնել
և ծախսել: Գերմաններէն «Staats-Zeitung»
լրագիրը որ տպվում էր 43,000 թերթ,
այժմ տպվում է, 30,000. Վերջապէս «Sun»
լրագիրը որ էժանագին լինելով, 130,000
օրինակ էր ծախսում, այժմ 90,000-ից ա-
ւելի չի ծախսվի: Պէտք է դիտենալ որ Նիւ-
Նօրկում ամեն օր լրագիր կարգավոր գրեթէ
ամենի համար այնպիսի սովորութիւնն է
եղած, որից գժուար է հրաժարվել ինչպէս
շատերի համար պապիրոս ծիսելու սովորու-
թիւնը, և այնու Ուրեմն լրագրական առև-

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍԱԿԹԻՒ

ԱՄԵՐԻԿԱ

Միացեալ-նահանգներում առևտուրը շապակասած լինելով, սնանկութիւններ շատ լինում, թէ երեսփոխանական ժողովը և լուսատը որոշած են հին փողերը ժողովելու մի տեսակ արծաթ-դօլար կարել տալ ոխական արժեքը պակաս լինի քան թէ այ մեան արծաթ դօլարը բայց նյն գնու ընդունվի Միացեալ-նահանգներում ամ տեղէ կայ մի կուտակցութիւն որին համակածիք է նաև նախագահ պ. Հայոլ, որ հակառակվում է այդ որոշումին և անումէ ի հանրապետութիւնը այդպէս անելով

Հեռագիրը լուր բերեց որ իտալական մի-
նիստրութիւնը բոլորովին փոխված և նորից
կազմված է Կապրալիի Նախագահութեամբ;
Ներքին գործերի մինիստր Կրիսպիի հրաժար-
վելու պատճառ եղաւ իր դեմ եղած ամ-
բաստանութիւնը թէ երկու ամուսին առաջ
է, որ մեծ սկանդալ պատճառեց Հռօմում
և որի մասին արդէն գրած ենք «Մշտի»
քաղաքական բաժնում նոքը Ումբէրտ թա-

գաւորը առաջարկեց Կրիսպիին որ հրաժա-
րական տայ և նա ստիպվեցաւ տալ: Երբ
ներքին գործերի մինիստրը հրաժարվեցաւ,
նրան հետեւեցին լուսաւորութեան և հասարա-
կային շնութիւնների մինիստրները: Այսու-
հետեւ, կառավարութեան ընդդիմութիր ձա-
խակողմեանների կանդիդատ պ. Կայրօլի գե-
պուտատոնների ժողովի նախագահ ընտրվե-
ցաւ: Այն քաղաքագիտ անձերը որոնք կա-
րինէտում ներկայացուցիչներ էին առաջադի-
մականների, արդէն հրաժարված լինելով,
մնացած մինիստրները երբ տեսան թէ ձախա-
կողմեաններին, այդ ազատական կուսակցու-
թեանը, աջողվեցաւ իրանց կանդիդատը նախա-
գոհ ընտրել գեպուտատանների ժողովին, իրանք
էլ հրաժարվեցան մինիստրութենից: Ումբէրտ
թագաւորը տեսնելով թէ պարլամենտի մեծ
մասը բաղկացած է ազատականներից, ուզե-
ցել է որ մինիստրներն էլ ազատական կու-
սակցութենից լինեն և մի նոր կարինէտ կաղ-
մելու գործը յանձնել է Կայրօլիին, այնու
ամենայնիւ պայման գնելով որ ձախակող-
մեաններից կազմվելու այդ մինիստրութիւնը
ըս փոփոխի կառավարութեան արտաքին
քաղաքականութիւնը, ըս դիպչ պատվական
երաշխաւորութիւնների օրէնքին և իր անե-
լու քաղաքական վերանորոգութիւնները ըս
վնասեն տէրութեան հիմնական օրէնքներին:
Պ. Կայրօլին պարտաւորվել է ընդունել այդ
պայմանները և նրա համեմատ կազմել է նոր
մինիստրութիւնը:

Վատիկանում մի ապստամբութիւն է եղել
Հին ժամանակներից՝ մինչև այժմ սովորու-
թիւն Եղած է որ պատի մեռած ժամանակ
Վատիկանի սպասաւորներին երեք տևական
վարձը կանխիկ է վճարվում։ Առ ՏԻ չէ
հետեած այդ պալութեան, պատճառելով
թէ Վատիկանը փողի կողմից նեղ դրութեան
մէջ է այժմ։ Վատիկանի պահապան ոստիկան-
ները չեն համոզվել և իրանց կողմից մի քա-
նիսին ուղարկել են պաշտօնակալների մօտ
բողոքելու համար որոնք խօփոյն բանապարկել
են նրանց։ Պահապանները էլք իրանց կող-
մից մի քանիսին ուղարկել են բողոքելու և
պաշտօնակալները նրանց էլք բանապարկել են։
Բանապարկվածները այսպէս շատանալով, սկը-
սել են բանտի գոները խորտակելու աշ-
խատել և իրանց ընկերներն էլք դրանց օգ-
նութիւն են հասել։ Այսպէս պահապան ոս-
տիկանների ամենը խորմը միացած մէծ
խորվութիւն են հանել Վատիկանում և

Պապական քարտուղար Կարդինալ Ֆրանցիսկուսի ինի շրջաբերական գիր է ուղարկել ամուսինը՝ գտնված պապական դեսպաններին թանգ պատուիրել է որ իրան յայտնեն թագան կառավարութիւնները որոնց մօտ պաշտ ևնեն իրանք Վատիկանի կողմից, ի՞նչպ ն վարդում իրանց հետ և թէ երբ Վատ անը իր քաղաքականութիւնը փոխէ խստո թենից գեպի չափաւորութիւն, ի՞նչ ընդու ելութիւն կը դանէ այդ կառավարութիւ երից։
Վատիկանում Փրանսիական գեսպան պա ոն Բօդ յետ կանչված լինելով Փարիզի ատիկանը զրա մտսին բացառութիւն նպարել Փրանսիական կառավարութենու ողջեաւ իրան շատ հաճելի եղած էր պա ոն Բօդ Յարանսիական կառավարութիւնը պա սխանել է թէ Բօդի կանչվելու պատճա երը չեն վերաբերվում Ֆրանսիայի Վա թիկանի հետ ունեցած յարաբերութիւնները որոնք ելի նոյն դրութեան մէջ են մու նչափէս էին մինչև այժմ։
Վատիկանը ուզում է Ուլսասամնի հե լ իր ունեցած յարաբերութիւնները նոր աստատել և բանակցութիւններ է սկս աթօլիկ եկեղեցուն և Հայութամում ունեցա սիերի վերաբերութեամբ; Խշան Ուրո վ որ առասական նախորդ գեսպանն էր Վա թիկանաւ, այդ բանակցութիւնների համ ուօմ է գնացել և առ ՏԻՊ-ի մօտ Թագ որ Վայրը մի նամակ է ուղարկել պապ

որ մէջ շնորհակալ է լինում նրան որ իրա
տեսնալու և յարաբերութիւն հաստատել
ի նոր առիթ է առւել:

Վատիկանը պաշտօնապէս չէ հաղորդ
որ պատի ընտրութիւնը իտալական կառ
արութիւնան ինչպէս հաղորդեց այլ կառ
արութիւններին: Պիոսի վոէմինիլութե
քին գեռ ներգործում է Վատիկանի վր
արութիւնալ Ֆրանկինին կանչել է իր մօտ Ռ
ետ թագաւորի արքունիքի քահանային
ացամքրել է նրան թէ պատի ընտրութիւ
աղօրդելու համար եկեղեցական այնպի
րարութիւններ կան որոնք զժուար, կը լ
եր կատարել Կտակիայի համար և այդ արա
ղութիւնների պատաճառով չեն կարողացե
ազգորդել:

մարդու վրա, երբ նա ծանր կերպով
մում է այդ պատմութիւնը և առաջարկ
է անհաւատներին իր խօսքերը հաստատ
համար ցոյց տալ սուրբ զրքերի վկայութիւնը,
որտեղ մարդկարէացած է գեառ
և բժիշկականութեան համար այդ մ
գարեւութեան հետ և բաժանում է նա
գեօք ուշիմների յայսերը: Դորան կարել
հաւատալ աչքի առջև ունելով այն եռ
դը, որով նա պաշտպանում է մահմետակ
ների իրաւունքները: Նա իր նորատակին հ
ներու համար իրան օգնական է կանց
չէրկէզներին, քաղաքակիրթ մարդկութեան
այդ վիճումներին: Խեցզէս ըստ զարման
տեսնելով որ Անդիսան յարդորում է այդ ա
զակներին կազմել մի առանձին զօրադո
թիւրքիայի պաշտպանութեան համար:
Ճշմարիտ նորերում ար Լայարդ այդ նա
տակով չէրկէզների առաջնորդների հետ Ս
աս-ֆաշայի և Շամիլի որդու Ղազի-Մահ
հետ յարաբերութիւններ է սկսել առաջ
կերպն նրանց մտնել թիւրքաց ծառայութիւն
Համաձայնութիւնը կայացաւ և չէրկէզն
ուղարկվեցան Տրիպոլի և Ֆեցցան: Ահա
Վեֆիկ-ֆաշան նշյանվէս մանակցում է
ամօթալի գործում և ես զիտեմ հասա
աղբեւրներից որ 50,000 չէրկէզներից և
խաղներից կազմակերպվով զօրադաժինը շ
տով ուղարկվելու է թիւրքաց Հայութ
ասհմանների վրա: Եթէ Ռուսաստանը դո

առաջ չառնի և գորա գէմ միջոցները ըստ գինի, դժուար չէ երեակայել թէ չըրկեցն և արխազների քուրդերի հետ միանալուց վլաճակ է սպասում անբաղդ հայերին։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

— DAILY TELEGRAPH —

զով (օձելայ մասլայնա կրասկա) ներկած տա-
փարակ տախտակներ երկաթից կամ թիթե-
ղից (յէստե) շինած մի կամ երկու քառա-
կուսի արշին մեծութեամբ և քսել հասարակ գլի-
ցերինով (ըլլուպին): Մի կամ երկու օրից յե-
տոյ վերոյիշեալ տախտակը լուանալ տաք ջրով
և նորից քսել զլցերինով և դարձեալ քաշ անելը
Այս կերպով պատրաստած տախտակը քաշում է
օդից բոլոր այն վնասակար բաները՝ որ մտնե-
լով մարդու կազմվածքը (օրդանիզմը) վարակում
են նրան, զանազան վարակիչ հիւանդութիւննե-
րով: Պատմում են որ այս հնարքը արդէն գործ
է դրվում «կարմիր Խաչի» ընկերութեան հիւան-
դանցներում և հիւանդութիւննը կորցնում է իր
վարակիչ զօրութիւնը:

ՄՇԱԿԻ ՀԵՌԱԳԻՐՆ

ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ, մարտի 24 (ապրիլի 5): Հայոց
պատրիարքը դիմեց թիւքքաց մինհասար նա-
խագահին միջնորդելով որ չէրկէզները Հայա-
տան չուղարկվեն։ Ռուսաց պատերազմական
ոյժերը ուղևորված են դէպի Ասրու ծոցը։
ԼՕՆԴՈՆ, մարտի 24 (ապրիլի 5): Բացի
Սան-Ստեֆանօի պայմանագրից ռուսների և
թիւքքերի մէջ չո կայ մէկ այլ գանձերի
կամ կապակցութիւն։

ՀՈՅՄ, մարտի 23 (ապրիլի 4): Մինհստր-
ների խորհուրդը արտակարգ նիստում քննում
էր արևելյան հարցը: Մեծամասնութիւնը
ձայն տուեց յօգուտ խիստ չգոքութեան,
եթէ ուռա-անդիբական պատերազմ լինի:

ԲԵՐԼԻՆ, մարտի 25 (ապրիլ 6): «Պետք բորց ԲԵԴՈՄ» լրագրին հետազոտմ են Քերը լինից, որ այստեղ կարծում են, թէ Ռուսաց տանը զեջումն կանի Անդիւխի մի քանի պահանջներին և կը փոխի Սան-Ստեֆանօի պայմանագիրը:

DOCHIN ROBERTSON

— «Daily Telegraph» լրագիրը հրատարակեց թէ Ուստանանի և Պարուկաստանի կառավարութիւնների մէջ բանակցութիւններ են ականքի որ Ուստանանը Բայրազէթը տայ Պարուկաստանին և փոխարէն ստանայ կառապից ծոված Պարուկաստան ունեցած հողերից մի մաս կորդէրի խորհրդարանում այդ մասին հարցու է պահել լորդ Դէրբիին որ պատասխանել է ինքնին բացարարութիւննեց ստացած պարուկական կառավարութիւննից թէ այդ համբաւները բոլորին ստու ենր Այսու առնենայնիւ, աւելացը է լորդ Դէրբին, ինքն չէ կարող ասել բացաձակապէս թէ Պարուկաստանը մի այլ կարգ դրութիւն չէ արած իր հողերից մի մաս Ուստանանին տալու համար:

Քական գործերի այժման դրուժիւնը աւելի
խաղաղական բնաւորութիւնն է ստացել Այ-
նու ամենայնիւ ըրագիրը խորհուրդ է տալիս
անգիտական կառավարութեանը ապահովել ք.
Դրան համար հիմնաւոր օգնութիւն, եթէ
ուստեղը կամենան Կ.Պոլիսը ափեւը և լոյդին
ընկերութիւնը ապահովացնում է առեւտրա-
կան նաւերը ծովի վրա բռնվաշը դէմ:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, մարտի 25-ին: Փետական
բանկի $5^0/0$ տոմակը՝ առաջին շրջանի արժէ
95 ր., երկրորդ 94 ր. 75 կ., երրորդ 94 ր.
75 կ., չորրորդ 94 ր. 75 կ., և թրեћին առա-
ջին $5^0/0$ փոխառութեան տոմակը արժէ 223
ր. 25 կ., երկրորդ 222 ր. արևելքան 93
ր., սակայն 8 ր. 51 կուտէկ: Լօնգոնի վրա ռու-
սաց բռերլը արժէ $23^1/8$ դէնս, Փարփախ վրա
ռուսաց 100 լրութէ արժէ 243 ֆրանկ: Տրա-
մադրութիւնը ամուրէ, պերջը թուղանում է:
Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, մարտի 27-ին: Այսօր
10 $1/2$ ժամին հասել է Մակվար Ս. Պետեր-
բուրգեան երկաթուղով Սեծ Խշան Միլիո-
նիկոլյանի վեց զուտանիքով և ընդունակ-
ցաւ Թագաւոր Կայորից, Կայսերական Ընտա-

ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԱՐ

Յանին և Թողարկողն անվերջանամբ առ բա-
ներով Պատաւոր թիկնապահները կամ-
ված էր գմարդիսյի արտիկէրիայից և հետե-
սակ զօրքից երաժշաութեամբ և պիօշակնե-
րով Եղանակը շատ լաւ էր:

